

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postakareképenzár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-cn. Előfizetési díj
Hirdetve 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A falu élete

a közeli jövőben megkönnyebbül és a gazdasági életnek újabb vérkeringést hoz. Egyrészt a gazdasági munkások özvegyeinek fíradékban való részesítése, másrészt az új földbirtokpolitikai törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedése és életbe léptetése olyan fontos lesz, hogy azok hatását az egész gazdasági élet megérzi majd.

A gazdasági munkavállalók özvegyeinek nyugdíjjáradékban való részesítése sok keserű könnyet töröl le. Sok falusi házba megnyugvást és örömet hoz.

Az új földbirtokpolitikai törvény pedig — mihelyt megalkotják és életbe léptetik — nemcsak a falun, de a városban is éretzeti majd jótékony hatását a gazdasági életben.

Az új földbirtok-törvényjavaslat elsősorban a kisembereken kíván segíteni. Az a célja, hogy a mezőgazdasági lakosság arra érdemes és törvényes feltételeknek megfelelő, minél több tagja fejthesse ki önálló termelői tevékenységét. A földszerezés biztosításával a törpebirtokok kiegészítése válik lehetővé és ezzel a földbirtokmegosztás aránya is helyesebb lesz. A mezőgazdasági munkástársadalom helyzetének lényeges javítását szolgálja a házhelyek szerzése.

A javaslat részletesen felsorolja a földbirtokpolitikai célra felhasználható földterületek igénybevételeinek sorrendjét. Az átengedett ingatlanért a tulajdonos teljes kártalanítást kap. Ha a földet haszonbérlet céljára zerzi meg az állam, akkor a haszonbérlet nem a föld tulajdonosával, hanem az állammal kerül jogviszonyba. Mind a haszonbérletti, mind a tulajdonosvásárlás esetében közbe van iktatva az állam vagyonkezelőjeként megbízott Országos Földhitelintézet, amely a pénzügyi lebonyolítást végzi.

A javaslat mintegy másfélmillió kataszteri holdat biztosít földbirtokpolitikai, legnagyobb részben kishaszonbérletek céljára s biztosítja azt is, hogy a haszonbérlet a földbirtokot megszerzhesse.

Az új törvényjavaslatok mielőbbi megvalósítását várja nemcsak a mezőgazda, hanem az iparos is, mert ettől az ipar fellendülését reméli.

Ipartestületi székházavató

diszkozyület tartott a napokban Hajdúszoboszló és vidéke ipartestülete. Aznap nyújtotta át a város Tasnády Nagy András igazságügyminiszternek a diszpolgári oklevelét. A miniszter megjelent az ipartestületi diszkozyülésen is, aki örömet fejezte ki, hogy megjelenhetett az iparosság között. Majd ezeket mondotta:

Ma is vannak még, akik szembe akarják állítani az iparost és a gazdát. Még ma is vannak olyanok, akik az iparosságot második sorba szeretnék helyezni, hangsúlyozván Magyarországon agrárjellegét. Ezeknek annyiban van igazuk, hogy a legősibb foglalkozás Magyarországon a mezőgazdasággal való foglalkozás és a magyarság legszelebb rétegei ma is a földet művelik, azonban nincs igazuk, ha azt nézzük, hogy Magyarországon ipar már régen van. Annak, hogy az ipar jobban nem fejlődött ki, oka csak az a sok szenvedés, amelyen az ország keresztülment. Nemzeti érdekünk, hogy minél jobban közeledhessünk az ideális állapothoz,

amikor minden iparcikket itt bent az országban elő tudunk állítani.

Ezért vette a kormány programjába — folytatta a miniszter —, hogy az országban lévő nyersanyagokat feltárja és azokat felhasználja. Annak, hogy ezen a téren milyen sikerrel működik a kormány, bizonyítéka egyebek között, hogy ma már pár esztendei fíradózás után olajsűk-ségletünknek körülbelül egyharmadát elő tudjuk állítani, holott még talán öt-hat évvel ezelőtt ügyszóiván semmi olajtermelésünk nem volt. Igyekszik a kormány az iparosságnak és pedig elsősorban a kisiparosságnak segítségére lenni, mert az ország akkor érós, ha sok egészséges független kisegisztencia van. A gazdának is jobb, ha gyermekei közül egyiket-másikat iparosnak nevelheti és így nem lesz a kis földből még kisebb.

A miniszter beszédét az iparosok nagy örömmel hallgatták végig.

A zsidótörvény rendelkezései

alapján megkezdette a pénzügyigazgatóság a korlátozott italméresi engedélyeknek a megvonását. A megvonás szövege így szól:

Értesítés.

..... budapesti, ...
ker., cím ..... alatti
italmérisz .....
.....

Megállapítást nyert, hogy engedélyére az 1939. évi IV. l.-c. (zsidótörvény) §-ában a zsidókra megállapított korlátozások kiterjednek. Ennek következtében az idézett törvények 12. §-ának első bekezdése szerint korlátozott italmérésére jogosító engedélyt meg kell vonni.

A megvont italméresi engedélyt ennek az értesítésnek kézhezvételétől számítható egy éven át még gyakorolhatja.

Mellőzetni fog az engedély megvonása, ha az értesítés kézhezvételétől számított három hónap alatt az 1939: IV. l.-c. végrehajtása tárgyában

kiadott 7720/1939. M. E. számú rendelet 6. és 66. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően igazolja, hogy az idézett törvények 2. §-ában és a 7720/1939. M. E. rendelet 66. §-ában felsorolt mentesség megilleti. Amennyiben az igazolást elmulasztja, illetve megállapítattnak, hogy az igazolás nem megfelelő, engedélye külön végzéssel való értesítés mellett meg fog vonatni.

Elkészült a spóregyletek egységes alapszabálytervezete. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, a pénzügyminiszter felhívására, elkészítette az ügynevezett „spóregyletek” egységes alapszabálytervezetét. A tervezet ezt a kisipar és kiskereskedelem önszegélyezésén alapuló hitel-észt közt a jogbiztonság szempontjából körülhatárolta és fejlődését biztosítja. Gyakorlatilag határvonalat húz a spóregyletek és a takarékpénztárak között, egyben ellenőrzési jogot biztosít a kereskedelmi és iparkamaráknak.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapítatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

MI UJSÁG?

A budapesti szállodások és vendéglősök ipar-területe élnoke a most életbejuttatott zsidó-törvénnyel kapcsolatosan felhívja az ipartestület tagjait, hogy az előírt bejelentéseknek tegyenek eleget és pedig folyó évi október 15-ig az italmérési engedéllyel bírók a III. számú bejelentő lapot tartoznak beadni a pénzügyigazgatósághoz. Minden iparegység alapján ipart ízó iparos a IV. számú bejelentőlapot töltsék ki és adja be a kerületi előjáróságnál. Az alkalmazottak bejelentésére szolgáló V. számú bejelentőlapot pedig kitöltve az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek Kormánybiztosához (V., Klotild-utca 10/c.) kell beküldeni. A bejelentések elmulasztása az iparés az italmérési engedély elvonására vezethet.

A Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség — mint a vidéken dolgozó szikvízvártók ipartársulata — a palackvelem megszervezése céljából többek között előterjesztéssel fordult a m. kir. rendőrség vidéki főkapitányságához is. Azt kérte, hogy a zsidóiparosok eltiltassanak el a szodavizes üvegek megvásárlásától. A főkapitányság most 7270/1—1939. szám alatt utasította az elsőfokú rendőrhatalomokat, figyelmeztessék a hatóságuk területén működő házalókat, zsidóiparostokat és ócska-vaskereskedőket, hogy a szikvizes palackoknak a fogyasztók köréből való összevásárlásától tartózkodjanak, mert amennyiben eszeményük a Btk. 370. §-ába ütköző büncselekményt, vagy a Kbt. 129. §-ába ütköző kihágást képezne, úgy ellenük a bünvádi eljárás folyamatba teszük. Ha pedig valamelyik szikvízvártó iparos a szikvizes palackok jogtalan eltulajdonítása, vagy a jogtalanul eltulajdonított palackok megszerzése miatt feljelentést tenne, akkor a nyomozást azonnal folytassák le az eltulajdonított, vagy jogtalanul megszerzett palackokat kitassák fel és hassanak oda, hogy a palackok a törvényes feltételek fennforgása esetén tulajdonosaiknak, illetőleg birtokosainak mielőbb visszaadassanak. A cél érdekében szükségesnek tartja a vidéki főkapitányság, hogy a szikvízvártó iparosok a palackok jogtalan eltulajdonítása, vagy a jogtalanul eltulajdonított palackok megszerzése miatt büntető feljelentéseket tegyenek, mert a sértettek feljelentése nélkül a nyomozás eredményesen nem mindig folytatható le.

Minden iparjogviszítvány-kérelmet fel kell terjeszteni a miniszterhez. Az elsőfokú iparhatóságok jogszabályt sértének, amikor iparjogviszítvány kiadása iránti kérelmek ügyében elutasító határozatot hoznak azzal az indoklással, hogy az 1938. évi augusztus 15-e után előterjesztett iparjogviszítvány iránti kérelmek az 5850/1938. M. E. számú rendelet értelmében az elsőfokú iparhatóság részéről nem teljesíthetők. A hivatalozott M. E. számú rendelet 2. §-a szerint az iparigazolvány vagy iparengedély kiadását egyes indokolt esetekben az illetékes miniszter engedélyezheti. E rendelkezésből következik, hogy az említett határpén után előterjesztett iparjogviszítvány iránti kérelmek tárgyában az elsőfokú iparhatóságoknak nem lehet véghatározatot hozniok, hanem az ilyen kérelmeket a hivatalozott rendelkezély alapján való elbírálás végett, az ügyben hatáskörrel bíró miniszterhez kell felterjeszteni. (7035/1939. I.—b. K. K. M.)

Gyógyház igénybevétele a téli időny alatt. Az IPOK a május 15-én üzembe helyezett teljesen modern berendezésű, központi fűtéssel, hidegmeleg folyóvízzel felszerelt balatonfüredi gyógyházat szeptember hó 30-ától télen-nyáron üzemben tartja a gyógyulást és pihenést kereső iparosok és családtagjai részére. Szeptember hó 30-ától a téli időny alatt a napi ellátási díj (élelem és lakás) 3 pengő. A fürdő-és orvosi díjat, kúrtaksájt, rendőri be- és kijelentőlapok árát vagy más szükségletet a beutaltak sajátjából kell fedeznie. A gyógytelepek szerződéses orvosa az egyszerű vizsgálatot és rendelést 3 pengőért végzi.

Kereskedők borpinéi. Kormányrendelet szerint az állam igénybe veheti azoknak a borkereskedőknek pinéit és hordóit, akik bármilyen okból

tartózkodnak a must és bor vásárlásától, vagy vásárlásaik nincsenek arányban a rendelkezésükre álló törölési lehetőségekkel. A nagy bortermés következtében előállott helyzet okolja meg ezt a kormányintézkedést, amelyben az ezt elvet juttatják érvényre, hogy a kereskedői tevékenység kötelezettségeket is ró a köz érdekében a kereskedelemmel foglalkozókra.

Vendéglátóipari nagygyűlés. A Balatoni Szálloda- és Penziótulajdonosok Egyesülete Balatonfüreden nagygyűlést tartott a Minap, melyen megjelent Hallóssy István dr., az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal élnoke is. Haas Imre élnoki megnyitotta után Schmidt Ferenc dr. egyetemi c. rk. tanár hangoztatta, hogy az üdülők éntrendjében tág teret kell adni a friss, esetleg nyers főzelékek, tejtermékeknek és lényegesen csökkenteni kell a húst, fűszert és a zsírt. A mai táplálkozás ugyanis káros, mert vitaminban kevés, fehérjében túlgazdag, ásványi anyagokban pedig egyoldalú.

A Magyar Dunántúli Villamossági RT.

Üzemigazgatósága

a bánhidai lakótelepen levő

"Otthon"-ában létesített vendéglői üzem, stb. ellátására

és az ezzel kapcsolatos teendőkre

verseny tárgyalást

hirdet.

A vonatkozó ajánlatok az ajánlati felszólításban közölt feltételek figyelembevételével október hó 10-ig, kettős borítékban Bánhidára, az üzemigazgatóság címére küldendők. A belső borítékra rá kell írni: „ajánlat az 'Otthon' vendéglőjének, stb.-nek ellátására." Az érdeklődők kérésére a vonatkozó ajánlati felszólítást az üzemigazgatóság díjtalanul és bérmentve meg fogja küldeni.

Bánhida, 1939 szeptember hó 23-án.

Magyar Dunántúli Villamossági RT.
Üzemigazgatósága

Ellenőrzik az alkalmazottak munkafeltételeit. A szociális rendeletek végrehajtásának ellenőrzése országsszerte megindult. Helyszíni vizsgálatokat tartanak az ipari és kereskedelmi munkaadóknál, amelyeknek során ellenőrzik az alkalmazottak munkafeltételeit. Ahol a munkarend nincs kifüggesztve, a maximális munkaidőt és a minimális munkabért nem tartják be, vagy az erre vonatkozó nyilvántartásokat nem vezetik rendszeresen, ott kihágási eljárás indul a munkaadók ellen. A munkaadóknak az alkalmazottak munkaidőjéről, szabadságáról és fizetéséről állandó nyilvántartást kell vezetni, még abban az esetben is, ha csupán egyetlen alkalmazottuk, vagy akár csak egy kifutójuk van. Ugy a minimális munkabéreket, mint a munkaidőbeosztást feltűnő helyen, ki kell függeszteni.

Mindenkinek az életében esélőftő vágy egy főnyeremény! Okos emberek azonban nem várják, hogy a sült galamb a szájukba repüljön, hanem előre gondoskodnak, elejét veszik a bajoknak, megalapozzák az esélyeket, *alkalmat nyújtanak a „szerencsés véletlennek"*. Ezért vesznek osztálysorsjegyet és igyekeznek, próbálnak életkedvet gyűjteni, jólétet és gondatlanságot szerezni. Október 11-én kezdődik az új. 13. osztálysorsjáték, tehát ajánlatos MÉG MA rendelni egy sorsjegyet bármelyik főarúsítónál, fizetni van idő, *legkésőbb* a hűzést előtt.

A must irányárának megállapítása. A m. kir. földművelésügyi miniszterium az ideí szüret kez-

Borpalota Részvénytársaság
Budapest, VI., Király-utca 26. szám
Telefon II—40—44, II—84—64
Ajánlja hordós és palackos borait

detén a must irányárát mustcukorforokunkint 18 fók 0-9 fillérben, ezen felül pedig mustcukorforokunkint 1 fillérben állapította meg. A préselésre kerülő szőlő átvételi ára kg-kint 10 fillér. Az export lehetővé tételére megfelelő intézkedések megtörténtek. A borpalot fűzését is lehetővé teszik. Mustsűritéshez engedély kell. Termelők saját mustjukat lesűritethetik.

A Szőlőgazdák Országos Egyesülete Waldholt Kelemen báró élnokekével közgyűlést tartott. Az élnokek bejelentette, hogy a természetkiesítésre vonatkozóan folyamatban vannak a különböző tárgyalások és remélni lehet, hogy a szükséges intézkedések még szüret előtt életbe lépnek. Utaltak arra, hogy a kezeskémít gyűlésen Teleki Mihály gróf azt a gazdákat mindenben megnyugtató kijelentést tette, hogy a borárakat tartani fogja és a kormányynak megvannak az eszközei a mustárak letérésének megakadályozására. Biztosítja vannak az intervenció vásárlások is, amelyeket a MASZÖBSZ igen tág körhöz fog lebonyolítani.

Kezeskémít és gyűnyűsi esemeszőlő kivitele megkezdődött a németországi piacok felé. Németország háromféle irányárát állapított meg a magyar esemeszőlőre. A sárteher szőlőért 20, a gyengébb minőségű esemeszőlőért 16, a „szőlőskertek királyneje" fajtakért pedig 24 márkát fizetnek métermészánknit, a németországi határállomások. A szükséges jehozatái engedélyeket már megkapták a németországi kereskedők és így várhatóan széles kereték között fog ezúttal lebonyolításra kerülni a németországi piacok felé irányuló szőlőkivitelnek. A belföldi borpiac még mindig elhanyagolt, bár a bőséges borterméshez fűződő remények az utóbbi napok alatt megelősen megcsappantak. Számos helyről megszaporzó-károkat és lesüléseket jelentenek és így legjobban esetben jó közepes hozamra lehet számítani. A kereskedelem ugyan még mindig csak vonatottan vásárol, de az árak jól tartják mégis magukat, miután a kínálat a csekély készletek miatt elenyésző. A 10—11 szeszfokos borokért Malignand-fokunkint 2-9—3 fillért, azaz hektoliterenkint 29—30 pengő fizetnek a termelőknek, míg a magasabb szesztartalmú borok ára ennek megfelelően növekedik. Szó sincs tehát arról, hogy a borok árának visszaesés mutatókhoz, miként erről az utóbbi időkben téves tudósítások szárnya keltek.

A szüret megkezdődött a Duna-Tisza közötti homoki szőlőkben. Sajnos, sokkal kevesebb a termés, mint amit vártak a tavasszal. A fűrtproszopra és a rothadás nagy károkat okozott. Az eddigi holdankint 20 hektó helyett 15 hektó körül szüretelnek Kiskőrösön és vidékén, Jánosahalmán és Bacsalmáson. A must minősége jó, mert 15—20 között van a cukorfokok. Az árakat a kormány megállapította és azt mindenütt betartják és az állami borpiacok minden mennyiséget megvásárolnak.

A finn szállodatulajdonosok szövetsége elhatározta, hogy október 15-re felmond valamennyi szállodai alkalmazottainak. A határozat több mint 12,000 alkalmazottat érint. Ez a szigorú határozat tiltakozás az alkoholhár 10—15 százalékos felemelése ellen.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVÉ

Tanfjentes nyelvtanfolyamok a Külföldi Társaság védősége alatt. A Baresay-utcai gimnázium épületében sok év óta fokozódó népszerűséggel tartott angol-német-francia-spanyol-olasz nyelvtanfolyamok új felvére a beírások szeptember 25-én kezdődnek a Baresay-utcai Madách Imre gimnázium épületében, bármely hétköznapon délután 5—7-ig, a tanfolyamok titkárságánál. A teljes négyhónapos félév október 5-től január 31-ig tart. Az órák délután 5 és 9 között vannak. Tandíj nincs. Kezdő, erős kezdő, közép, felső és társalgási tanfolyamok, kintőn előadói kar vezetésével. Beírási díj a teljes félévre 10 pengő, közalkalmazottnak 9 pengő. Két nyelvre íratkozók közalkalmazotti kedvezményben részesülnek.

Ipártestületi közgyűlések és taggyűlések rendőrhatalósági engedélyre. A gyűlékezési jog korlátozásáról szóló kormányrendelet úgy intézkedik, hogy politikai jellegű népgyűlések és felvonások, valamint más egyéb gyűlések csak a rendőrhatalósági előzetes engedéllyel tarthatók. Több ipártestület azzal a kérdéssel fordult az IPOK-hoz, hogy a fenti korlátozás az ipártestületi közgyűlésekre, illetve előjárásági ülésekre kiterjed-e? Az IPOK érintkezésbe lépett a budapesti főkapitányság államrendészeti osztályának vezetőjével, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy az ipártestületi közgyűlések, rendkívüli gyűlések, taggyűlések, szakosztályi gyűlések, általában a népe-

az előző év 54-7 millió pengőjével szemben. A behozatalban jelentékeny csökkenést mutat a különféle faárúk és a nyersdohány, viszont nagy mértékben emelkedett a gépkocsik, a vörösréz, a nyers- és óskavas, a kikészített prömbörök. A kivitelei cikkeknek közül jelentékeny volt a forgalom a búzából, sertésből, lisztből és friss gyümölcsből. Nagyobb csökkenést mutat a rozs, a tengeri, a vaj és a sinautó kivitele.

A Közmunka Tanács jövő évi programja. A fővárosi Közmunkák Tanácsának évadnyitói ülésén Besseney Zénó méltatta Podor Sándor miniszteri osztályfőnök érdemeit, majd előterjesztette a tanács jövő évi programját. Ezek közt szerepel az óbudai híd följáróinak, a Margit-sziget meghosszabbításának, a hajógyári sziget szabályozásának tervei. Az úpesti öböl és a Rákospatak között új kikötőt épül. Az itt letelekező kétkilométeres vízmedence evezőversenyek megtartására lesz alkalmas, az autóparkírozás kérdésének megoldása, a Tabán és a Svábhegy szabályozása s a Rákoeci-út torkolatának végleges kiépítése szerepel a gazdag programon. Sok terve van a tanácsnak Budapest környékének szabályozására is.

A kisipari hitelakeió felső határa 500 pengő. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesítette az Ipártestületet, hogy a Kamara előterjesztésére az iparügyi miniszter hozzájárult ahhoz, miszerint kivételes esetben, amikor a visszafizetés biztosítottnak látszik és az eddig maximálisan 300 pengőben megállapított kölcsön a kölcsöntérő különleges viszonyaira tekintettel elegendőnek nem mutatkozik, az összes körülmények gondos mérlegelése alapján 500 pengő kölcsön is folyósítható legyen.

Az élelmiszerárúsitás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarizálta: *Tusnádi Elthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

A németbirodalmi sörfogyasztás az 1937—38. évadban (októbertől szeptemberig) különös emelkedést mutat. Ezek szerint a német birodalmi vámtérségben, a fejenkénti átlagos sörfogyasztás 66-4 literre emelkedett. Ez az emelkedés az előző évi kampányhoz viszonyítva 8-2 százalékkal magasabb és a legmagasabb növekedési kvóta, a sörfogyasztás katasztrófális évjáratához, 1932—33. évhez viszonyítva. A számítások azt mutatják, hogy a fejenkénti évi sörfogyasztás az utolsó évben 15-5 literrel magasabb, mint a katasztrófális évben. Eltekintve attól, hogy a háború utáni 1929-es évben az elképzelhető legmagasabb sörfogyasztási kvóta 90 liter volt fejenként, azzal magyarázzák a német hatóságok a sörfogyasztás emelkedését, hogy a mindinkább térhetődi sportok, valamint az ország motorosítása és emelkedtebb forgalma teszi szükségessé, hogy a többi italok között, mint a tej, kávé, limonádé, és ásványvíz mellett a sör elrendű szerepez jut. Bár magyarázzák az emelkedést azzal is, hogy a sporteszerű nevelés inkább az alacsonyabb alkoholtartalmú sört forszirozza, mintsem a többi nagyobb alkoholtartalmú italokat.

Az étkezőkocsiok pincérei és a hajók éttermi pincérei sokat szenvedtek a kaucuk gallértől és nyakkendőktől. Különösen a nyári hónapokban volt úgyszólván elviselhetetlen a Nemzetközi Hálóközi Társaság által rendszeresített gallér és nyakkendő. Hiába küzdöttek a magyar pincérek a kegyetlenül fojtogató kaucuk ellen. Most végre a Nemzeti Munkaközpont embereinek sikerült a kérdést megfelelően megoldani. A Wagon-Lits magyarországi igazgatóságával megállapodást kötöttek, amelynek értelmében az étkezőkocsiok és hajótermek pincérei levetik a kaucuk gallért és nyakkendőt. Ezentúl fehér kabátot, fehér inget fehér puha gallérral és fekete nyakkendőt visel-

Garantált teljes zsírtartalmú sajtjaink mindentől beszerezhető: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romádour, Imperial, Óvár, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

nek majd. A Nemzeti Munkaközpont ezenkívül lényeges fizetési javítást is kiharcolt. Mindezt megnyugvással vette tudomásul a pincérség. Az összes sérélmeket orvosolta a hazafias alapon álló magyar munkásszövetség.

Must- és borátvételek közül a **Borászati Lapok** legújabb száma a földmívelésügyi miniszternek a must és a mustnak feldolgozandó szőlő irányaira vonatkozó megállapításai alapján. Minden termelő, kereskedő, borátvévő, ügynök és bizományos részére ezen táblázat rendkívüli módon megkönnyíti a must és bor átvetelét, illetőleg az átvételi ár gyors kiszámítását teszi lehetővé. E lapszámot 40 fillér bélyeg beküldése ellenében készséggel küldi el a Borászati Lapok kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 22.

A magyar királyi országyalomsajtó!

Az elérhető legnagyobb nyeresémy: **700.000** pengő

Jutalom és nyeresemények:

- 400.000
- 2x50.000
- 300.000
- 2x40.000
- 100.000
- 30.000
- 70.000
- 21x20.000
- 60.000
- 32x10.000

stb., stb., Összesen közel **10 millió pengő készpénz!**
38.000 sorsjegy, 44.000 nyeresemény!
A húszévek októbere 14-én kezdődnek!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Nyelvad 8% pengő	Negyed 7 pengő	Fél 14 pengő	Egész 28 pengő
---------------------	-------------------	-----------------	-------------------

az összes főárusítóknál.

Az áruellátás nyugodtan és zavartalanul folyik. Ez pedig nagy erje a magyar gazdasági életnek. Minden egyes, lelke mégis magyar ember tudatában van annak, hogy kár és felesleges minden olyan megnyilatkozás, ami árukereskedelemben csak zavart kelthet. A kormány rendelkezésre álló eszközökkel megelőzi az esetleges el-fajulásokat. Az árkormánybiztosok fáradhatatlanul dolgozik az irányárny megállapításán és ez igen sokat, talán mindent jelent. A belső forgalomban a szó szoros értelmében véve áremelkedés alig-alig állapítható meg. Az árszintnek ez az állandósága már önmagában véve óriási eredményt jelent.

Töltött paprikába, töltött káposztába tegyen rizs helyett **„BURIST“** szab. elj. készült búzagyöngy. Tápláló, ízletes és olcsó. Kérje fűszeresétől a **„BURIST“**

AZ ESZTERGOMI TAKARÉKPÉNTZÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BÉRBEADJA

A SZENT ISTVÁN ARTÉZI FÜRDŐ TELEPEVEL KAPCSOLATOS

SZT. ISTVÁN FÜRDŐ SZÁLLÓÁT

ÉS **VENDEGLŐT**

sebb természetű gyűlések a rendelet értelmében csak akkor tarthatók meg, ha ahhoz a rendőrkapitányság illetékes szerve az engedélyt megadta. Az ipártestület adminisztratív munkáit végző szerveknek ülései, vagy megbeszélései (elnökségi, nem népes tagú előjárásági ülés) továbbra is szabadon tarthatók. (Ipártestületi Lapja.)

Külkereskedelmi forgalmunkban változatlanul kedvező eredményeket érünk el. Akár az egyes hónapok eredményeit nézzük, akár pedig az összesített adatokat, egyaránt jelentékeny fejlődést állapíthatunk meg. Július hónapban a behozatal értéke 40-5 millió pengő (1938. év július hónapjában 34-8 millió pengő), a kivitel értéke pedig 48-1 (38-2) millió pengő volt. A július havi kiviteli többlet tehát 7-6 (3-4) millió pengő volt. Ha az első hét hónap külkereskedelmi forgalmának adatait nézzük, megállapíthatjuk, hogy az együttes forgalom közel 18%-kal emelkedett. Ez évben a behozatal értéke 283-7 (235-1) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 329-9 (289-8) millió pengő volt. A külkereskedelmi mérleg a január—július hónapokban 46-2 millió pengő aktívummal zárult

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József I-425-04

Ha összehasonlítást teszünk egyes országok alakulásával, akkor világosan láthatjuk, hogy a magyar viszonyok mily nyugodtak, higgadtak. Minden egyesnek azzal a tudattal kell cselekednie, hogy munkája nemzetépítést jelent, mert aki ezt nem érzi át, arra le kell sújtani a legnagyobb szigorral. Egyéni szempontok teljesen háttérbe szorulnak a közösség érdekében. Ezért váll váll mellett kell felsorakoznia minden egyesnek, hogy építő munkájából a biztos jövő sarjadjon ki.

Idegenforgalmunk legújabb adatai. Illyefalvi I. Lajos dr. szerkesztésében most jelent meg a statisztikai havi füzetek legújabb száma, amelyben részletes adatokat találunk idegenforgalmunk júliusi alakulásáról. Budapest jelentősége az idegenforgalom szempontjából a világháború óta jelentősen megnövekedett, évről-évre több idegen keresi fel a fővárost. Júliusban 26.662 idegen érkezett és szállt meg budapesti szállodákban és panziókban. Közülük 13.566-an érkeztek idegen országokból, 1938-an az elszakított területekről és 11.458-an az ország belföldi területeiről. Németországból 5089, Svédországból 1359, az Egyesült Államokból 1244, Olaszországból 832 személy érkezett. A tavaly júliusi adatokkal való összevetés azt mutatja, hogy idegenforgalmunk az idén is tovább fejlődött.

A visszacsatolt Felvidék birtokstatisztikája. Most készült el a visszacsatolt Felvidék földbirtok-összeírásának statisztikája. Hatalmas munkát végzett a Statisztikai Hivatal a Felvidék 11.927 négyzetkilométer visszacsatolt területén, amelyen a földbirtokok száma 232.709. Ebből 500—1000 holdas 216, 100—500 holdas 2027, 20—50 holdas 10.213, 10—20 holdas 21.537, az 5—10 holdas birtokok száma 36.013.

Két gyümölcsértékesítő szövetkezet is alakult a Felvidéken. A gyümölcstermés értékesítését az ország több részén maguk a termelők vették a kezükbe. Harmincöt kárpátaljai község, amelyek évente négy-öt ezer vagon almát termelnek, értékesítő szövetkezetbe tömörült; *Kárpátaljai Gyümölcstermelők Szövetkezete* néven alakult meg ez az értékesítő szerv, amelynek élén Hatka Péter téesosi gyümölcstermelő áll és az *Érsekújvári Termelők Gyümölcsértékesítő Szövetkezete*, melynek vezetője Wanek Jenő igazgató lett.

Megjelent székesfőváros Statisztikai Évkönyve az elmúlt 1938. évről dr. Illyefalvi I. Lajos igazgató szerkesztésében. Ez az 580 oldalon megjelent hatalmas kötet úgy tudománys, mint gyakorlati szempontból értékes adatokat tartalmaz. Pontosan ismerteti a fővárosi élet minden mozzanatára vonatkozó statisztikai adatot. A fizikai és topográfiai viszonyoktól kezdve huszonnegy fejezetben részletezi a főváros népességét, egyházi, kulturális, egészségi, szociális életét és az erre vonatkozó közigazgatási, biztonsági, gazdasági, pénzügyi, közlekedési és egyéb más fontos adatokat.

Kibővítették a Gellért-fürdő parkját és szabadfürdőjét. Kellemes meglepetés várja mindazokat, akik a Gellért-fürdő hullámfürdőjét és parkját látogatják. A téli üzemszünet ideje alatt a hullámfürdő mögötti domboldalon pompás kis termálmencedéct építettek és jelentősen kibővítették a fürdők körül a parkot is. Mintegy ezer négyzetméterrel növekedett ilyenformán a Gellért-fürdő szabadéghajlati részének területe. Az új medence vízfelülete 100 négyzetméter. Ez a kis medence arra szolgál, hogy a legnagyobb időnyben is biztos és kellemes menedékhelyet adjon azoknak, akik nemcsak a hullámokat és a strandéletet akarják élvezni, hanem egészségügyi okokból keresik a Gellért-fürdő vizének gyógyhatását. A Gellért-fürdőforrások vizét közvetlenül vezetik be ebbe a medencébe, úgyhogy állandóan 37 fokos meleg víz áll rendelkezésre a fürdőzőknek. Olyan pompásan illeszkedik be ez az új részlet a régi környezetbe, hogy szinte az tűnt fel különösnek a esztortói hivatalos bemutatón, hogy mindeddig nem volt ott ezen a helyen az izlésesen kiképzett, szobrokkal és művészi kutakkal díszített külön medence. A parkban pázsitos, árnyas területek és napozó lejtők nyíltak meg a közönség számára az új átrendezés következtében. Mindezek az

újítások, különösen pedig a melegvizet külön medence lehetővé teszik majd azt is, hogy a Gellért szabadéghajlati területeit a korai tavaszi és késő őszi időkben is használhassák a fürdőzők. A hivatalos bemutatón ott volt *Ferenc József* királyi herceg, Budapest Fürdőváros Egyesület elnöke, *Karajfalvi Jenő* főpolgármester, *Szentlék Károly* polgármester, *Hallósy István*, az OMH vezetője, dr. *Darányi Gyula* egyetemi tanár és igen sokan mások a hazai fürdőügy és idegenforgalom vezetői közül.

Kénssavval is szabad konzerválni a gyümölcsöt. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a magánüzemű termények és cikkek hamisításának megtiltásáról kapott felhatalmazás alapján, amelyben elrendeli, hogy a rendelet hatálybalépésének napjától az év november 15-ig a gyümölcsöket (lekvárok és jamek) és gyümölcskecsenyákat készítésére szolgáló gyümölcsök és felgyártmányok konzerválására tiszta kénssavval is szabad használni. A felhasznált kénssav mennyisége azonban a gyümölcs 0'12 százalékánál több nem lehet. Az így konzervált gyümölcsöt kizárólag is, vagy kecsénya készítésére szabad felhasználni. A gyümölcsöt tartalmazó tartályon fel kell tüntetni a konzerválás megtörténtét és módját, a gyümölcs feldolgozásánál pedig a kénssavat főzés útján lehetőleg teljesen el kell távolítani. A rendelet szerint, aki a meghatározott százaléknál magasabb mennyiségű kénssavat használ fel, vagy aki a konzervált gyümölcsöt nem is, illetve kecsénya készítésére használja fel a kénssavat, aki a tartályon nem tünteti fel a konzerválás módját, kihágást követ el és az 1896. évi 38.286. számú földművelésügyi miniszteri rendelet alapján büntetettik.

Szőlőgyógyhelyeket terveznek. A földművelésügyi minisztérium a magyar bortermelés fejlesztése érdekében újabb nagyvonalú tervek keretén belül foglalkozik. Ezek között legérdekesebb, hogy a bortermelő vidékekre eső gyógy- és üdülőhelyeken úgynevezett szőlőgyógyhelyeket kíván létesíteni, ahol rendszeres szőlőkürát volnának tarthatók. Állandó jellegű borkiállítás létesítését is elhatározta a földművelésügyi minisztérium a Nemzeti Borhivatal részvételével, nagyobb szabású propagandát rendeznek. Ezt szolgálja a jól bevált borhajó-kirándulások rendezése is. Ezt szolgálta legutóbb a Margitszigeten rendezett borpropaganda ünnepély, amelyet a külföldi kongresszusi vendégek tiszteletére adtak elő nagy sikerrel. Még azt is tervbe vették, hogy az idegenforgalom bekapcsolásával az országba érkező idegeneknek a legfinomabb magyar borokból kis mintapalackot fognak ajándékozni.

A pétervásárai járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíróság.

Szám: 1948. kih. 1938.

Bakos István pétervásárai lakos kihágási ügyében hozott jogerős és végrehajtható büntető-

ítéletkivonata.

Bakos István 37 éves, r. kath. vallású, nécsaládi állapotú, katonai szolgálatot nem teljesített, vendéglős foglalkozású, vagyonos magyar honos, dorogházai születésű, pétervásárai lakos terhellet büntetésnek mondom ki az 1936. V. t.-c. 11. §-ba ütköző kihágásban, amit azzal követett el, hogy Pétervására községben 1938 szeptember 30-án fogyasztásra alkalmatlan, gyenge, az előírt ténfogyasztásnál kevesebb alkoholt tartalmazó bort hozott forgalomba és ezért őt az id. t.-c. 50. § 3. pontja alapján az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával, behajthatatlanság esetén 10 napi önkönlés letöltendő elzárására átváltoztatandó 50 pengő pénzbüntetésre ítélem.

Pétervására, 1939 szeptember hó 19-én.
Gyürky Imre
th. főszolgabíró,
rendőri büntetőbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetés díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:
DR. KISS ISTVÁN.
Felolós szerkesztő, kiadó és lap tulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A MALATA-PEZSGŐ-SÖRT
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGETS PÉNZRE
EGYRÉSÉZET JUTALOMKENT KAPJA VISSZA
GYARTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖBÁNYÁN

**Lapunkban hirdetni:
biztos siker!**

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

